

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

10 päivänä syyskuuta 2015*

Kumoamiskanne — Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa — Europol —
Luettelo kolmansista valtioista ja organisaatioista, joiden kanssa Europol tekee sopimuksia —
Oikeusperustan määrittäminen — Sovellettavat oikeussäännöt Lissabonin sopimuksen voimaantumisen
jälkeen — Siirtymämääräykset — Johdettu oikeusperusta — Lainsäätämisyhteistyössä hyväksyttävien
toimien ja täytäntöönpanotoimien erottaminen — Parlamentin kuuleminen — Jäsenvaltion tai
komission aloite

Asiassa C-363/14,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 28.7.2014,

Euroopan parlamentti, asiamiehinään F. Drexler, A. Caiola ja M. Pencheva, prosessiosoite
Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään E. Šitbon, K. Pleśniak ja K. Michoel,

vastaajana,

jota tukevat

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil ja J. Škeřík ja

Unkari, asiamiehinään M. Z. Fehér, G. Szima ja M. Bóra,

väliintulijoina,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen (esittelevä tuomari) sekä tuomarit
K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan ja A. Prechal,

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Tourrès,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 16.6.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan parlamentti vaatii kanteellaan päätöksen 2009/935/YOS muuttamisesta siltä osin kuin on kyse niiden kolmansien valtioiden ja organisaatioiden luettelosta, joiden kanssa Europol tekee sopimuksia, 6.5.2014 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen 2014/269/EU (EUVL L 138, s. 104; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Päätös 2009/371/YOS

- 2 Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta 6.4.2009 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/371/YOS (EUVL L 121, s. 37; jäljempänä Europol-päätös) 3 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”Europolin tavoitteena on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toimintaa ja keskinäistä yhteistyötä vähintään kahteen jäsenvaltioon vaikuttavan järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja muiden vakavan rikollisuuden muotojen ehkäisemisessä ja torjunnassa.”

- 3 Kyseisen päätöksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Europolin ensisijaiset tehtävät ovat:

- a) kerätä, säilyttää, käsitellä, analysoida ja vaihtaa tiedustelu- ja muita tietoja;
- b) ilmoittaa viipymättä jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille 8 artiklassa tarkoitetun kansallisen yksikön välityksellä niitä koskevat tiedot ja rikosten välillä havaitut yhteydet;
- c) avustaa jäsenvaltioissa tehtävää tutkintaa erityisesti välittämällä kansallisille yksiköille kaikki asiaankuuluvat tiedot;
- d) pyytää yksittäisissä tapauksissa asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan, tekemään tai sovittamaan yhteen tutkintaa sekä ehdottaa yhteisten tutkintaryhmien perustamista;
- e) toimittaa tiedustelutietoja ja analyysitukea jäsenvaltioille merkittävien kansainvälisten tapahtumien yhteydessä;
- f) laatia Europolin tavoitteeseen liittyviä uhka-arvioita, strategisia analyysseja ja yleisiä tilannekatsauksia, järjestäytyntä rikollisuutta koskevat uhka-arviot mukaan luettuina.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tehtäviin kuuluu tuen antaminen jäsenvaltioille internetistä saatavien tietojen keräämisessä ja analysoimisessa, tarkoituksena avustaa internetin välityksellä edistetyn tai harjoitetun rikollisen toiminnan tunnistamista.

3. Europolin tehtäviin kuuluvat lisäksi:

- a) jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tutkinnassa käyttämän erikoisosaamisen kehittäminen ja tutkintaa koskevien neuvojen antaminen;
- b) strategisten tiedustelutietojen toimittaminen, minkä tarkoituksena on avustaa ja edistää operatiiviseen toimintaan kansallisella ja unionin tasolla käytettävissä olevien voimavarojen tehokasta ja tuloksellista käyttöä, sekä tällaisen toiminnan tukeminen.

4. Lisäksi Europol voi 3 artiklan mukaisen tavoitteensa puitteissa sekä käytettävissään olevien henkilöstö- ja budjettiresurssien mukaisesti ja hallintoneuvoston asettamissa rajoissa avustaa jäsenvaltioita tarjoamalla tukea, neuvoja ja tutkimusta seuraavilla aloilla:

- a) jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten edustajien koulutus, tarvittaessa yhteistyössä Euroopan poliisiakatemian kanssa;
- b) näiden viranomaisten toiminnan organisointi ja niiden varusteet helpottamalla jäsenvaltioiden välisen teknisen tuen antamista;
- c) rikoksentorjuntamenetelmät;
- d) tekniset ja rikosten tutkintaan liittyvät menetelmät ja analyysit sekä tutkintamenetelmät.

5. Europol toimii myös keskustoimistona euron väärentämisen torjunnassa siten kuin euron suojelemisesta väärentämiseltä nimeämällä Europol euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi 12 päivänä heinäkuuta 2005 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2005/511/YOS on säädetty. Europol voi myös edistää jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai yhteisten tutkintaryhmien euron väärentämisen torjumiseksi toteuttamien toimenpiteiden yhteensovittamista asianmukaisessa yhteistyössä unionin ja kolmansien valtioiden elinten kanssa. Europol voi pyynnöstä tukea taloudellisesti euron väärentämisen tutkintaa.”

4 Kyseisen päätöksen 23 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Europol voi, siltä osin kuin on tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi, luoda yhteistyösuhteet ja pitää niitä yllä myös seuraavien tahojen kanssa:

- a) kolmannet valtiot;

--

2. Europol tekee sopimuksia sellaisten 1 kohdassa tarkoitettujen tahojen kanssa, jotka ovat 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa luettelossa. Tällaiset sopimukset voivat koskea operatiivisten, strategisten tai teknisten tietojen vaihtoa, mukaan lukien henkilötiedot ja turvaluokitellut tiedot --. Tällaiset sopimukset voidaan tehdä vasta sen jälkeen kun neuvosto on ne hyväksynyt saatuaan ensin hallintoneuvoston lausunnon ja, silloin kun sopimus koskee henkilötietojen vaihtoa, saatuaan hallintoneuvoston välityksellä yhteisen valvontaviranomaisen lausunnon.

--

4. Ennen 2 kohdassa tarkoitettujen sopimusten voimaantuloa Europol voi -- toimittaa muita tietoja kuin henkilötietoja ja turvaluokiteltuja tietoja suoraan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille tahoille, jos tämä on tarpeen vastaanottajan tehtävien lainmukaista suorittamista varten.

--

6. Europol voi – – toimittaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille tahoille:

--

b) henkilötietoja, jos Europol on tehnyt asianomaisen tahon kanssa tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sopimuksen, jossa sallitaan tällaisten tietojen toimittaminen kyseisestä kolmannesta valtiosta tai järjestöstä tehdyn arvioinnin perusteella, jonka mukaan sen tietosuojataso on riittävä.

--”

5 Kyseisen päätöksen 26 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Määräenemmistöllä Euroopan parlamenttia kuultuaan neuvosto:

a) määrittää luettelossa 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut kolmannet valtiot ja organisaatiot, joiden kanssa Europol tekee sopimuksia. Hallintoneuvosto valmistelee tämän luettelon ja sitä tarkastellaan tarvittaessa uudelleen; – –

--”

Päätös 2009/934/YOS

6 Täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisestä, jotka koskevat Europolin suhteita kumppaneihin, henkilötietojen ja turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihto mukaan lukien, 30.11.2009 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/934/YOS (EUVL L 325, s. 6) 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Europol-päätöksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti Europol voi, siltä osin kuin on tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi, luoda yhteistyösuhteet ja pitää niitä yllä kolmansien osapuolten kanssa.

2. Europol-päätöksen 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti Europol tekee sopimuksia sellaisten kolmansien osapuolten kanssa, jotka on merkitty Europol[-päätöksen] 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun kolmansien valtioiden ja organisaatioiden luetteloon. Tällaiset sopimukset voivat koskea operatiivisten, strategisten tai teknisten tietojen vaihtoa, henkilötiedot ja turvallisuusluokitellut tiedot mukaan lukien. – –

3. Europol voi aloittaa menettelyn sopimuksen tekemiseksi kolmannen osapuolen kanssa heti, kun kyseinen kolmas osapuoli on merkitty 2 kohdassa tarkoitettuun luetteloon.

4. Jos kolmannen osapuolen kanssa aiotaan tehdä operatiivinen sopimus, Europol arvioi kyseisen kolmannen osapuolen tietosuojatason riittävyyden. Tämä arviointi toimitetaan hallintoneuvostolle, jonka on ensin pitänyt hankkia yhteisen valvontaviranomaisen lausunto. – –”

7 Kyseisen päätöksen 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Hallintoneuvosto päättää 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua arvioinnin perusteella ja yhteisen valvontaviranomaisen lausunnon huomioon ottaen siitä, aloittaako johtaja kolmannen osapuolen kanssa neuvottelut operatiivisen sopimuksen tekemisestä. Saatuaan hallintoneuvostolta myönteisen päätöksen johtaja aloittaa kolmannen osapuolen kanssa neuvottelut tällaisen sopimuksen tekemisestä. – –

--

3. Saatettuaan sopimusneuvottelut päätökseen johtaja toimittaa sopimusehdotuksen hallintoneuvostolle. Jos kyseessä on operatiivisen sopimuksen tekeminen, hallintoneuvoston on saatava yhteisen valvontaviranomaisen lausunto. Hallintoneuvoston on hyväksyttävä sopimusehdotus ennen sen toimittamista neuvostolle hyväksyttäväksi.

Jos kyse on operatiivisen sopimuksen hyväksymisestä, tämä sopimusehdotus ja yhteisen valvontaviranomaisen lausunto on toimitettava neuvostolle.

4. Europol-päätöksen 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti tällaiset sopimukset voidaan tehdä vasta sen jälkeen kun neuvosto on ne hyväksynyt saatuaan ensin hallintoneuvoston lausunnon ja, jos sopimukset koskevat henkilötietojen vaihtoa, saatuaan hallintoneuvoston välityksellä yhteisen valvontaviranomaisen lausunnon.”

Päätös 2009/935/YOS

- 8 Luettelon määrittämiseksi kolmansista valtioista ja organisaatioista, joiden kanssa Europol tekee sopimuksia, 30.11.2009 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/935/YOS (EUVL L 325, s. 12) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Europol-päätöksen 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti Europol tekee sopimuksia sellaisten kolmansien valtioiden ja organisaatioiden kanssa, jotka on merkitty tämän päätöksen liitteenä olevaan luetteloon. Europol voi aloittaa menettelyn sopimuksen tekemiseksi heti, kun kolmas valtio tai organisaatio on merkitty tähän luetteloon. Europol pyrkii tekemään näiden kolmansien valtioiden ja organisaatioiden kanssa yhteistyösopimuksen, jonka puitteissa voidaan vaihtaa henkilötietoja, ellei hallintoneuvosto toisin päättä.”

- 9 Päätöksen 2009/935 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Hallintoneuvoston jäsen tai Europol voi ehdottaa uuden kolmannen valtion tai organisaation lisäämistä luetteloon. Tässä yhteydessä on kuvailtava operatiivinen tarve tehdä yhteistyösopimus kyseisen kolmannen valtion tai organisaation kanssa.

2. Hallintoneuvosto päättää, ehdotetaanko neuvostolle kyseisen kolmannen valtion tai organisaation lisäämistä luetteloon.

3. Neuvosto päättää uuden kolmannen valtion tai organisaation lisäämisestä luetteloon muuttamalla tämän päätöksen liitettä.”

- 10 Kyseisen päätöksen liitteessä on luettelo kolmansista valtioista ja organisaatioista, joiden kanssa Europol tekee sopimuksia.

Riidanalainen päätös

- 11 Europol-päätöstä ja erityisesti sen 26 artiklan 1 kohdan a alakohtaa sekä päätöstä 2009/934 ja erityisesti sen 5 ja 6 artiklaa koskevan riidanalaisen päätöksen johdanto-osan neljäs ja seitsemäs perustelukappale kuuluvat seuraavasti:

”(4) Europolin hallintoneuvosto päätti 3 ja 4 päivänä lokakuuta 2012 pidetyssä kokouksessaan suosittaa neuvostolle, että tämä lisäisi luetteloon tietyt kolmannet valtiot, ja teki yhteenvedon operatiivisesta tarpeesta tehdä sopimuksia näiden kolmansien valtioiden kanssa.

--

(7) Neuvosto päätti 19 päivänä joulukuuta 2012 kuulla Euroopan parlamenttia, joka antoi kuulemisen jälkeen lausuntonsa – –”

12 Kyseisen päätöksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Lisätään päätöksen [2009/935] liitteen 1 kohtaan seuraavat:

- Brasilia
- Georgia
- Meksiko
- Yhdistyneet arabiemiirikunnat.”

Asianosaisten vaatimukset ja asian käsittely unionin tuomioistuimessa

13 Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin

- kumoaa riidanalaisen päätöksen ja
- velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin

- jättää kanteen tutkimatta tai toissijaisesti hylkää sen perusteettomana
- velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja
- toissijaisesti, mikäli riidanalainen päätös kumotaan, pysyttää sen vaikutukset voimassa siihen asti, kunnes se korvataan uudella toimella.

15 Unionin tuomioistuimen presidentin 15.12.2014 tekemällä päätöksellä Tšekin tasavalta ja Unkari hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan neuvoston vaatimuksia.

Kanne

16 Parlamentti vetoaa kirjelmässään kolmeen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen koskee olennaisten menettelymääräysten rikkomista, mikä perustuu siihen, ettei jäsenvaltio eikä komissio tehnyt aloitetta, sekä siihen, että käytetty parlamentin vapaaehtoinen kuulemismenettely oli luonteeltaan virheellinen, toinen kumotun tai lainvastaisen oikeusperustan valitsemista ja kolmas täytäntöönpanotoimia koskevan oikeusperustan valitsemista lainsäädännön alaan kuuluvan päätöksen antamiseksi.

17 Koska toimen oikeusperusta ratkaisee toimen antamiseksi noudatettavan menettelyn (tuomio parlamentti v. neuvosto, C-130/10, EU:C:2012:472, 80 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-658/11, EU:C:2014:2025, 57 kohta), on tarkasteltava ensiksi toista ja kolmatta kanneperustetta, joista edellinen koskee kumotun tai lainvastaisen oikeusperustan valitsemista ja jälkimmäinen täytäntöönpanotoimia koskevan oikeusperustan valitsemista lainsäädännön alaan kuuluvan päätöksen antamiseksi.

Toinen ja kolmas kanneperuste, joista edellinen koskee kumotun tai lainvastaisen oikeusperustan valitsemista ja jälkimmäinen täytäntöönpanotoimia koskevan oikeusperustan valitsemista lainsäädännön alaan kuuluvan päätöksen antamiseksi

Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka koskee kumotun oikeusperustan valitsemista

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 18 Parlamentti väittää, ettei Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohtaa eikä päätöksen 2009/934 5 ja 6 artiklaa voida pitää todellisina oikeusperustoina.
- 19 Kyseisissä säännöksissä nimittäin tyydytään viittaamaan implisiittisesti EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohtaan, joka oli parlamentin mukaan ainoa mahdollinen oikeusperusta annettaessa riidanalaisen päätöksen kaltaista toimea aikaisemman kolmannen pilarin yhteydessä.
- 20 Parlamentti katsoo tästä syystä, että neuvoston käyttämä oikeusperusta on EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohta. Koska kyseinen artikla kumottiin Lissabonin sopimuksella, sitä ei parlamentin mukaan voida enää käyttää oikeusperustana annettaessa uusia toimia.
- 21 Neuvosto täsmentää, että se antoi riidanalaisen päätöksen Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan perusteella. Päätöksen 2009/934 5 ja 6 artikla mainittiin sen mukaan täydentävinä oikeusperustoina. Unkari katsoo myös, että Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohta oli riittävä oikeusperusta, joten riidanalaisen päätöksen antamiseksi ei ollut tarpeen vedota primaarioikeuteen.
- Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta
- 22 Sen arvioimiseksi, onko toisen kanneperusteen ensimmäinen osa perusteltu, on määritettävä oikeusperusta, jonka nojalla riidanalainen päätös annettiin.
- 23 Tästä on todettava, että kyseisessä päätöksessä ei viitata EU 34 artiklaan ja että siinä tehdyt viittaukset kohdistuvat nimenomaisesti Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohtaan sekä päätöksen 2009/934 5 ja 6 artiklaan.
- 24 Näin ollen riidanalaisen päätöksen sanamuodon, jossa pitää perusteluvollisuuden täyttämiseksi lähtökohtaisesti mainita oikeusperusta, jonka nojalla se on annettu (ks. vastaavasti tuomio komissio v. neuvosto, C-370/07, EU:C:2009:590, 39 ja 55 kohta; tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 29 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 19 kohta), perusteella ei voida katsoa, että mainittu päätös on annettu EU 34 artiklan nojalla.
- 25 Lisäksi on todettava, että mikään muu seikka riidanalaisessa päätöksessä ei viittaa siihen, että neuvosto aikoi käyttää kyseistä 34 artiklaa kyseisen päätöksen oikeusperustana.
- 26 Erityisesti on todettava, että vaikka katsottaisiinkin toteen näytetyksi, että EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohta oli ainoa mahdollinen oikeusperusta riidanalaisen päätöksen kaltaisen toimen antamiseksi, tällä seikalla ei ole tässä yhteydessä merkitystä, koska neuvoston nimenomainen valinta olla mainitsematta riidanalaisessa päätöksessä tätä määräystä ja mainita sitä vastoin Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohta ja päätöksen 2009/934 5 ja 6 artikla osoittaa selvästi, että riidanalainen päätös perustuu näihin viimeksi mainittuihin säännöksiin sellaisinaan (ks. analogisesti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 21 kohta).

- 27 Tästä on todettava, että vaikka päätöksen 2009/934 5 ja 6 artikla eivät koske Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua luettelon (jäljempänä luettelo) muuttamista, minkä vuoksi ne eivät voi pätevästi olla riidanalaisen päätöksen oikeusperustana, näiden artiklojen mainitseminen kyseisen päätöksen viittauksissa on joka tapauksessa enintään puhtaasti muodollinen virhe, koska kyseinen maininta ei vaikuttanut riidanalaisen päätöksen sisältöön eikä sen antamismenettelyyn (ks. vastaavasti tuomio Yhdistynyt kuningaskunta v. neuvosto, C-81/13, EU:C:2014:2449, 65-67 kohta).
- 28 Edellä esitetyn perusteella se, että EU 34 artikla kumottiin Lissabonin sopimuksella, ei poista riidanalaiselta päätökseltä oikeusperustaa.
- 29 Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on edellä esitettyjen seikkojen perusteella hylättävä perusteettomana.

Toisen kanneperusteen toinen osa ja kolmas kanneperuste, joista edellinen koskee lainvastainen oikeusperustan valitsemista ja jälkimmäinen täytäntöönpanotoimia koskevan oikeusperustan valitsemista lainsäädännön alaan kuuluvan päätöksen antamiseksi

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 30 Parlamentti toteaa, että mikäli olisi katsottava, että Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohta on riidanalaisen päätöksen oikeusperusta, kyseinen säännös on lainvastainen johdettu oikeusperusta, johon riidanalainen päätös ei voi pätevästi perustua.
- 31 Parlamentin mukaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy näet ilmi, että johdetun oikeusperustan, jolla lievennetään toimen antamista koskevaa menettelyä, käyttöön ottaminen ei ole perussopimusten mukaista. Se katsoo, että tämä pätee Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohtaan, koska kyseisessä säännöksessä ei aseteta kyseisen päätöksen täytäntöönpanotoimien antamisen edellytykseksi jäsenvaltion tai komission edeltävää aloitetta, toisin kuin EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa.
- 32 Lisäksi Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ei parlamentin mukaan voida enää soveltaa Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen ja sillä poiketaan lainvastaisesti Lissabonin sopimuksella uusien toimien antamiseksi perustetusta menettelystä. Tällaista poikkeamista ei sallita siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan (N:o 36) (jäljempänä siirtymämääräyksistä tehty pöytäkirja) 9 artiklassa, jonka mukaan on ainoastaan niin, että aikaisemman kolmannen pilarin toimet eivät kumoudu automaattisesti Lissabonin sopimuksen tullessa voimaan.
- 33 Parlamentti väittää lisäksi, että luettelo on kyseessä olevan asian keskeinen osa ja että sen on näin ollen oltava osa lainsäätämisyksityksessä hyväksyttävää toimea. Sitä on sen mukaan vähintäänkin pidettävä lainsäädäntöön liittyvänä tekijänä, josta on säädettävä SEUT 290 artiklassa tarkoitettulla delegoidulla säädöksellä eikä SEUT 291 artiklassa tarkoitettulla täytäntöönpanosäädöksellä.
- 34 Parlamentti tukeutuu tämän osalta kolmeen seikkaan. Europol-päätöksessä ei sen mukaan ensinnäkään vahvisteta edellytyksiä, joiden on täytyttävä, jotta valtio merkitään luetteloon. Tällaisella merkitsemisellä on sen mukaan toiseksi merkittäviä seurauksia – myös kansalaisten perusoikeuksien kannalta. Merkitseminen edellyttää sen mukaan kolmanneksi sellaisten poliittisten valintojen tekemistä, jotka kuuluvat unionin lainsäätäjän tehtäviin.
- 35 Parlamentti päättelee tästä, että valittu menettely ja oikeusperusta olivat virheellisiä, koska riidanalainen päätös annettiin ikään kuin se olisi ollut täytäntöönpanotoimi.

- 36 Neuvosto katsoo, että parlamentin argumentteja, jotka koskevat yhtäältä Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan johdettua oikeusperustaa ja toisaalta sitä, että luettelon muuttaminen on kyseessä olevan asian keskeinen osa, on pidettävä kyseiseen säännökseen kohdistuvina lainvastaisuusväitteinä.
- 37 Neuvosto väittää, ettei tätä lainvastaisuusväitettä voida lähtökohtaisesti ottaa tutkittavaksi. Se väittää tästä, että siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 10 artiklan 1 kohdan nojalla unionin tuomioistuimen Europol-päätöstä koskeva toimivalta säilyi 1.12.2014 asti sellaisena kuin se oli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa. Tuolloin sovelletussa EU 35 artiklan 6 kohdassa ei määrätty parlamentin mahdollisuudesta nostaa kumoamiskanne mainitun päätöksen kaltaisesta, aikaisemman kolmannen pilarin yhteydessä annetusta säädöksestä. Neuvoston mukaan unionin tuomioistuimen toimivallan puuttumisesta tällä alalla seuraa, että parlamentin esittämä lainvastaisuusväite on jätettävä tutkimatta.
- 38 Unkarin tukema neuvosto väittää toissijaisesti, että Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohta oli EU-sopimuksen mukainen kyseisen päätöksen antamishetkellä. Kyseisessä säännöksessä tyydytään nimittäin säätämään EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määrätyn menettelyn soveltamisesta, eikä viimeksi mainitun määräyksen mukaan ole väistämättä niin, että riidanalaisen päätöksen kaltaisen toimenpiteen antaminen edellyttää jäsenvaltion tai komission aloitetta.
- 39 Neuvosto ja Tšekin tasavalta katsovat lisäksi, että luettelon muuttaminen ei koske millään tavoin Europol-päätöksellä säännellyn asian keskeistä osaa.
- 40 Neuvosto, Tšekin tasavalta ja Unkari toteavat Lissabonin sopimuksen voimaantulon vaikutuksista, että parlamentin esittämä siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan tulkinta estää kaikki mahdollisuudet antaa aikaisempaan kolmanteen pilariin kuuluvissa säädöksissä säädettyjä täytäntöönpanotoimia ja että juuri tämän tilanteen perussopimusten laatijat halusivat välttää.
- Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta
- 41 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin toimen oikeudellisen perustan valinnan on perustuttava sellaisiin objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena ja joihin kuuluvat toimen tarkoitus ja sisältö (tuomio komissio v. parlamentti ja neuvosto, C-43/12, EU:C:2014:298, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 42 Tästä on todettava, että asianosaisten välillä ei ole kiistaa Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja riidanalaisen päätöksen tarkoituksen tai sisällön välisestä suhteesta. Parlamentti riitauttaa sitä vastoin kyseisen säännöksen laillisuuden ja väittää, että sillä lievennetään riidanalaisen päätöksen kaltaisen toimen antamista koskevaa menettelyä verrattuna perussopimuksissa tämän osalta määrättyyn menettelyyn.
- 43 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että koska unionin toimielinten päätöksentekoa koskevat säännöt vahvistetaan perussopimuksissa eivätkä ne ole jäsenvaltioiden eivätkä toimielinten itsensä määrättävissä, ainoastaan perussopimuksissa voidaan erityistapauksissa valtuuttaa toimielin muuttamaan niissä määrättyä päätöksentekomenettelyä. Näin ollen siitä, että toimielimelle tunnustettaisiin mahdollisuus vahvistaa johdettuja oikeusperustoja, jotka mahdollistavat lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävien toimien tai täytäntöönpanotoimien antamisen, joko toimen antamista koskevien menettelyjen tiukentamiseksi tai lieventämiseksi, seuraisi, että toimielimelle myönnettäisiin lainsäädäntövaltaa, joka ylittäisi perussopimuksissa määrätyn toimivallan (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-133/06, EU:C:2008:257, 54–56 kohta; tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 42 ja 43 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 32 ja 33 kohta).

- 44 Tässä yhteydessä on ensinnäkin tutkittava parlamentin argumenttia, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen antamiseksi valittu oikeusperusta ja menettely olivat virheellisiä, koska kyseinen päätös koskee kyseessä olevan asian keskeistä osaa, jota voidaan säännellä vain lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävällä toimella.
- 45 Koska Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty menettely luettelon muuttamiseksi ei vastaa menettelyä, joka on vahvistettu primaarioikeudessa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävien toimien antamiseksi poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevalla alalla, tätä argumenttia on pidettävä kritiikkinä, joka kohdistuu Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan laillisuuteen, koska tässä jälkimmäisessä säännöksessä sallitaan sellaisen säädöksen antaminen, joka koskee asian, jota säännellään primaarioikeudessa tässä tarkoituksessa määrättyä menettelyä joustavammalla menettelyllä, keskeistä osaa.
- 46 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan käsiteltävässä asiassa kyseessä olevaa alaa koskevien keskeisten sääntöjen antaminen kuuluu unionin lainsäätäjän toimivaltaan, ja nämä säännöt on hyväksyttävä perussäännöstyössä. Tästä seuraa, että säännökset, joissa vahvistetaan perussäännöstyön, jonka antaminen edellyttää unionin lainsäätäjän omiin tehtäviin kuuluvien poliittisten valintojen tekemistä, keskeiset osat, eivät voi olla delegoinnin kohteena eivätkä esiintyä täytäntöönpanosäädöksissä (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-355/10, EU:C:2012:516, 64-66 kohta).
- 47 Asian osien, jotka on luokiteltava keskeisiksi, yksilöinnin on perustuttava objektiivisiin tekijöihin, jotka voivat olla tuomioistuimen valvonnan kohteena, ja huomioon on otettava asianomaisen alan ominaisuudet ja erityispiirteet (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-355/10, EU:C:2012:516, 67 ja 68 kohta).
- 48 Käsiteltävässä asiassa Europol-päätöksen 3 artiklasta ilmenee, että Europolin tavoitteena on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toimintaa ja keskinäistä yhteistyötä vähintään kahteen jäsenvaltioon vaikuttavan järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja muiden vakavan rikollisuuden muotojen ehkäisyssä ja torjunnassa.
- 49 Tässä yhteydessä on todettava, että Europolin ja kolmansien valtioiden välisten suhteiden luominen on Europolin toimintaan liittyvä toimi, koska yhteistyösuhteiden luominen ja ylläpitäminen kyseisten valtioiden kanssa on Europol-päätöksen 23 artiklan 1 kohdan mukaan mahdollista vain siltä osin kuin on tarpeen Europolin tehtävien hoitamiseksi.
- 50 Unionin lainsäätäjä on lisäksi vahvistanut periaatteen tällaisten suhteiden luomisesta ja ylläpitämisestä, määritellyt näiden suhteiden päämäärän ja täsmentänyt niiden puitteet.
- 51 Vaikka päätös, joka koskee luettelon muuttamista, merkitsee näin ollen tiettyjä kompromisseja, joilla on teknisiä ja poliittisia ulottuvuuksia, tällaisen päätöksen ei voida katsoa edellyttävän sellaisten poliittisten valintojen tekemistä, jotka kuuluvat unionin lainsäätäjän tehtäviin.
- 52 Parlamentin argumentilla, jonka mukaan luettelon muuttamisella voi olla merkittäviä vaikutuksia kansalaisten perusoikeuksiin, ei voida muuttaa tätä analyysiä.
- 53 On toki todettava yhtäältä, että henkilötietojen toimittaminen, mikä voidaan sallia sopimuksissa, jotka on tehty Europol-päätöksen 23 artiklan mukaisesti, voi merkitä asianomaisten henkilöiden perusoikeuksiin puuttumista, ja toisaalta, että tietyt näistä puuttumisista voivat olla niin merkittäviä, että ne edellyttävät unionin lainsäätäjän toimia (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-355/10, EU:C:2012:516, 77 kohta).

- 54 On kuitenkin ilmeistä, että lainsäätäjät itse on säätänyt henkilötietojen toimittamisesta tietyille kolmansille valtioille sekä puitteista, joissa tällaisen toimittamisen on tapahduttava, koska Europol-päätöksen 23 artiklan 6 kohdan b alakohdassa ja päätöksen 2009/934 5 artiklan 4 kohdassa säädetään muun muassa asianomaisen kolmannen valtion takaaman tietosuojatason riittävyyden arvioimisesta.
- 55 Kolmannen valtion merkitseminen luetteloon ei missään tapauksessa sellaisenaan mahdollista minkäänlaista henkilötietojen toimittamista kyseiselle valtiolle. Europol-päätöksen 23 artiklan 2, 4 ja 6 kohdasta nimittäin ilmenee, että tällainen toimittaminen on mahdollista vain sen jälkeen, kun Europolin ja kyseisen valtion välillä on tehty sopimus, jolla nimenomaisesti sallitaan tällaisten tietojen toimittaminen. Tämän osalta on korostettava, että kyseisen päätöksen 23 artiklan 2 kohdasta – tarkasteltuna yhdessä päätöksen 2009/934 5 ja 6 artiklan sekä päätöksen 2009/935 1 artiklan kanssa – ilmenee, että tällaisen sopimuksen neuvottelemisen ja sen tekeminen edellyttää – asianomaisen kolmannen valtion luetteloon merkitsemisen jälkeen – ensin Europolin hallintoneuvoston ja sitten neuvoston päätöstä, ja ensin mainittu voi olla antamatta Europolin johtajalle lupaa ryhtyä neuvotteluihin asianomaisen kolmannen valtion kanssa, suunnata kyseisiä neuvotteluja sellaisen sopimuksen tekemisen suuntaan, jossa ei sallita henkilötietojen toimittamista, tai olla loppujen lopuksi hyväksymättä johtajan neuvottelemaa sopimusluonnosta, ja viimeksi mainittu voi olla hyväksymättä Europolin toimittamaa luonnosta.
- 56 Parlamentin argumentista, jonka mukaan Europol-päätöksessä ei vahvisteta edellytyksiä, joiden on täyttyvä, jotta kolmas valtio merkitään luetteloon, on todettava, että tällaisen merkitsemisen edellytykset määritellään riittävän täsmällisesti kyseisen päätöksen 23 artiklan 1 kohdassa.
- 57 Edellä esitetystä seuraa, että luettelon muuttaminen ei ole Europol-päätöksellä säännellyn asian keskeinen osa, minkä vuoksi unionin lainsäätäjät saattoi vapaasti säätää, että tämä voitiin tehdä täytäntöönpanotoimella.
- 58 On näin ollen tarkasteltava toiseksi parlamentin argumenttia, jonka mukaan Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohta on lainvastainen, koska siinä sallitaan kyseisen päätöksen täytäntöönpanotoimien toteuttaminen ilman jäsenvaltion tai komission tätä edeltävää aloitetta.
- 59 Tämän osalta on todettava, että koska unionin toimen laillisuutta on arvioitava toimen antamisajankohtana olemassa olleiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella, Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan laillisuutta on arvioitava niiden määräysten perusteella, joilla säänneltiin kyseisen päätöksen antamisajankohtana yleisesti sovellettavien toimien täytäntöönpanoa poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla, eli EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja EU 39 artiklan 1 kohdan perusteella (ks. analogisesti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 45 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 35 kohta).
- 60 Näistä määräyksistä seuraa, että neuvosto, joka tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä, toteuttaa parlamenttia kuultuaan toimenpiteet, jotka ovat tarpeen poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla annettujen päätösten täytäntöönpanemiseksi.
- 61 Asianosaiset ovat kuitenkin erimielisiä EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistettujen sääntöjen tulkinnasta sen osalta, edellyttäväkö kyseisten täytäntöönpanotoimien toteuttaminen jäsenvaltion tai komission edeltävää aloitetta.
- 62 Tästä on todettava, että kyseisessä määräyksessä tehdään ero yhtäältä päätösten, jotka neuvosto voi antaa yksimielisesti, ja toisaalta toimien, joita kyseisten päätösten täytäntöönpano unionin tasolla edellyttää ja jotka neuvosto toteuttaa määräenemmistöllä, välillä.

- 63 Tässä yhteydessä ilmaisu ”jäsenvaltion tai komission aloitteesta” on ymmärrettävä – niiden virkkeiden syntaksi huomioiden, joista kyseinen säännös muodostuu – siten, että se liittyy yksinomaan perustoimenpiteisiin, jotka neuvosto voi yksimielisesti toteuttaa.
- 64 Kyseisen määräyksen sanamuodosta ilmenee näin ollen, että sitä on tulkittava siten, että jäsenvaltion tai komission aloite ei ole edellytyksenä riidanalaisen päätöksen kaltaisten täytäntöönpanotoimien toteuttamiselle.
- 65 Tällainen tulkinta saa tukea EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan asiayhteydestä, joka on otettava huomioon kyseisen säännöksen tulkittamiseksi (ks. vastaavasti tuomio M’Bodj, C-542/13, EU:C:2014:2452, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 66 Määräyksistä, joita sovelletaan erityisesti poliisiyhteistyöhön ja rikosasioissa tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen, SEUT 76 ja SEUT 291 artiklassa edellytetään jäsenvaltion tai komission aloitetta vain lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävien toimien eikä täytäntöönpanotoimien toteuttamiseksi.
- 67 On näin ollen hylättävä parlamentin argumentti, jonka mukaan se, että Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään kyseisen päätöksen täytäntöönpanotoimien toteuttamisesta ilman jäsenvaltion tai komission edeltävää aloitetta, merkitsee sitä, että kyseisellä päätöksellä on katsottava otettavan käyttöön unionin perussopimuksessa tätä varten määrättyyn menettelyyn nähden lievempi menettely tällaisten toimien toteuttamiseksi.
- 68 Parlamentin argumenteista, jotka koskevat sitä, että Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohta on ristiriidassa Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen sovellettavien menettelymääräysten kanssa, on muistutettava joka tapauksessa, että siirtymämääräyksistä tehty pöytäkirja sisältää määräyksiä, jotka koskevat erityisesti Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen EU-sopimuksen nojalla ennen kyseistä voimaantuloa annettuihin toimiin sovellettavaa oikeudellista järjestelmää (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 51 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 41 kohta).
- 69 Mainitun pöytäkirjan 9 artiklassa määrätään näin ollen, että tällaisten säädösten oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin näitä säädöksiä ei kumota, julisteta mitättömiksi tai muuteta perussopimusten nojalla.
- 70 Unionin tuomioistuimien on katsonut, että kyseisen artiklan on tulkittava merkitsevän sitä, että unionin perussopimuksen nojalla sääntöjenmukaisesti ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa annettuun toimeen sisältyvän säännöksen, jossa vahvistetaan kyseisen toimen täytäntöönpanotoimien antamista koskevia menettelyjä, oikeusvaikutukset säilyvät niin kauan kuin tätä tointa ei kumota, julisteta mitättömiksi taikka muuteta, ja se mahdollistaa näiden toimien antamisen siinä määritetyn menettelyn mukaisesti (tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 57 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 47 kohta).
- 71 Tässä tilanteessa SEUT 290 artiklaa ei sovelleta, joten Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohta ei voi olla ristiriidassa EUT-sopimuksen kyseisen määräyksen kanssa.
- 72 Parlamentin argumentit, joilla pyritään osoittamaan, että Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään täytäntöönpanotoimien antamista koskevia menettelyjä, jotka ovat tiukempia tai lievempiä kuin EUT-sopimuksessa tämän osalta määrätty menettely, eivät myöskään voi saada unionin tuomioistuinta toteamaan, että kyseinen säännös on lainvastainen johdettu oikeusperusta, jonka soveltaminen olisi hylättävä lainvastaisuusväitteen perusteella (ks. analogisesti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 58 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 48 kohta).

- 73 Tarvitsematta lausua toisen kanneperusteen toisen osan tai kolmannen kanneperusteen tutkittavaksi ottamisesta ne on näin ollen tässä tilanteessa hylättävä perusteettomina (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 59 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja kyseiset kanneperusteet on siis hylättävä kokonaisuudessaan.

Olennaisten menettelymääräysten rikkomista koskeva ensimmäinen kanneperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 74 Parlamentti väittää, että jos Lissabonin sopimusta edeltävää järjestelmää sovelletaan käsiteltävässä asiassa, riidanalainen päätös oli annettava jäsenvaltion tai komission aloitteesta ja parlamentin kuulemisen jälkeen EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, tarkasteltuna yhdessä EU 39 artiklan 1 kohdan kanssa.
- 75 Parlamentin mukaan riidanalaista päätöstä ei yhtäältä annettu jäsenvaltion eikä komission aloitteesta. Se, että neuvosto kuuli parlamenttia, ei sen mukaan toisaalta ollut luonteeltaan sellaista, että se olisi täyttänyt EU 39 artiklan 1 kohdan ja Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdan vaatimukset, koska neuvoston näkemyksen mukaan kyseinen kuuleminen oli luonteeltaan yksinomaan vapaaehtoista.
- 76 Neuvosto katsoo päinvastoin, ettei Europol-päätöksessä, EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, SEUT 291 artiklan 2 kohdassa eikä SEUT 76 artiklassa edellytetä, että riidanalaisen päätöksen kaltainen toimi toteutetaan jäsenvaltion tai komission aloitteesta.
- 77 Neuvosto esittää lisäksi, ettei sen velvollisuutena ollut enää kuulla parlamenttia sen vuoksi, että EU 39 artikla kumottiin Lissabonin sopimuksella. Neuvoston mukaan tällaisen velvollisuuden asettaminen tarkoittaisi sitä paitsi sitä, että SEUT 291 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn lisättäisiin seikka, josta kyseisessä artiklassa ei ole määrätty, ja tällä tavoin asetettaisiin kyseenalaiseksi Lissabonin sopimuksella vahvistettu toimielinten tasapaino.
- 78 Unkari väittää puolestaan, että neuvosto täytti Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdassa säädetyn kuulemisvelvollisuuden käyttämällään vapaaehtoisella kuulemisella.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 79 Ensinnäkin siitä, että riidanalainen päätös annettiin ilman jäsenvaltion tai komission edeltävää aloitetta, on todettava, että Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ei säädetä tällaisesta aloitteesta. Kyseisestä säännöksestä – tarkasteltuna yhdessä päätöksen 2009/935 2 artiklan 2 kohdan kanssa – ilmenee päinvastoin, että Europolin hallintoneuvoston on ehdotettava kolmannen valtion lisäämistä luetteloon.
- 80 Tämän tuomion 62-66 kohdassa esiintyvistä näkemyksistä ilmenee lisäksi, että EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ei myöskään määrätä siitä, että täytäntöönpanotoimet poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla toteutettaisiin jäsenvaltion tai komission aloitteesta.
- 81 Tässä tilanteessa jäsenvaltion tai komission aloitteen puuttuminen ennen riidanalaisen päätöksen antamista ei voi merkitä olennaisen menettelymääräyksen rikkomista.

- 82 Parlamentin kuulemisedellytyksistä on toiseksi muistutettava, että parlamentin kuuleminen sääntöjenmukaisesti unionin oikeuden sovellettavissa säännöissä edellytetyissä tapauksissa on olennainen menettelymääräys, jonka noudattamatta jättäminen aiheuttaa kysymyksessä olevan toimen pätemättömyyden (tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 63 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 83 Koska toiseen ja kolmanteen kanneperusteeseen annetusta vastauksesta käy ilmi, että neuvosto saattoi pätevästi perustaa riidanalaisen päätöksen Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohtaan, on selvítettävä, oliko parlamenttia kuultava ennen toimen antamista tämän säännöksen nojalla.
- 84 Itse kyseisen säännöksen sanamuodosta ilmenee, että neuvoston velvollisuutena oli kuulla parlamenttia ennen luettelon muuttamista.
- 85 Toisin kuin neuvosto väittää, Lissabonin sopimuksella tapahtuneella EU 39 artiklan 1 kohdan kumoamisella ei voida asettaa kyseenalaiseksi tätä velvollisuutta kuulla parlamenttia, koska siitä säädetään nimenomaisesti Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.
- 86 Samoin se seikka, että SEUT 291 artiklassa ei määrätä parlamentin kuulemista koskevasta velvollisuudesta, on merkityksetön, koska velvollisuus kuulla parlamenttia on yksi Europol-päätöksen oikeusvaikutuksista, joka pysyy voimassa Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen siirtymämääräyksistä tehdyn pöytäkirjan 9 artiklan nojalla (ks. analogisesti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-317/13 ja C-679/13, EU:C:2015:223, 68 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-540/13, EU:C:2015:224, 58 kohta).
- 87 Käsiteltävässä asiassa on kiistatonta, että neuvosto antoi riidanalaisen päätöksen parlamenttia kuultuaan.
- 88 Parlamentti väittää kuitenkin, että se, että neuvosto kuuli sitä ja katsoi, ettei tämä ollut sen velvollisuus, merkitsee olennaisten menettelymääräysten rikkomista.
- 89 Tästä on todettava, ettei ole väitetty eikä varsinkaan osoitettu, että neuvoston tekemä virhe sen osalta, missä yhteydessä parlamenttia oli kuultava, olisi käytännössä johtanut sen aseman supistamiseen, joka parlamentille oli annettu riidanalaisen päätöksen antamisen menettelyssä, tai vaikuttanut kyseisen päätöksen sisältöön.
- 90 Tästä on todettava erityisesti, että parlamentti kykeni saattamaan kantansa neuvoston tietoon ennen kyseisen päätöksen antamista. Parlamentin kyseisen menettelyn aikana antaman lausunnon sanamuodosta ja sen suullisessa käsittelyssä esittämistä selvityksistä ilmenee sitä paitsi, että kyseisen lausunnon antaessaan se katsoi, että neuvosto oli kuullut sitä Europol-päätöksen 26 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn kuulemisvelvollisuuden mukaisesti.
- 91 Tässä tilanteessa ei ole osoitettu, että neuvoston tekemä virhe olisi estänyt parlamentin todellisen osallistumisen kyseessä olevaan menettelyyn tai heikentänyt parlamentin tehtävien harjoittamista koskevia edellytyksiä (ks. vastaavasti tuomio parlamentti v. neuvosto, C-392/95, EU:C:1997:289, 14 kohta ja tuomio parlamentti v. neuvosto, C-658/11, EU:C:2014:2025, 81 kohta).
- 92 Tätä päätelmää ei aseteta kyseenalaiseksi yhteisöjen tuomioistuimen antamalla ratkaisulla tuomiossa parlamentti v. neuvosto (C-316/91, EU:C:1994:76).
- 93 Yhteisöjen tuomioistuin toki totesi kyseisessä tuomiossa, että oikeusperustan, jossa ei säädetä parlamentin kuulemisesta, virheellinen valitseminen saattoi loukata parlamentin oikeutta, joka muodostuu oikeudesta tulla kuulluksi, kun primaarioikeudessa tästä määrätään, vaikka vapaaehtoinen kuuleminen olisi toteutettu (tuomio parlamentti v. neuvosto, C-316/91, EU:C:1994:76, 14 kohta).

- 94 Kyseisessä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin esitti tällaisen toteamuksen vain tarkastellakseen parlamentin neuvoston antamasta toimesta nostaman kanteen tutkittavaksi ottamista eikä se lausunut siitä, merkitseekö neuvoston sovellettavan oikeusperustan tulkinnassa tekemä virhe parlamentin kuulemisvelvollisuuden sitovuudesta sellaisenaan olennaisen menettelymääräyksen rikkomista siitä riippumatta, mitkä sen konkreettiset vaikutukset parlamentin todelliseen tiettyyn menettelyyn osallistumiseen tai parlamentin tehtäviensä hoitamista koskeviin edellytyksiin ovat.
- 95 Yhteisöjen tuomioistuimen hyväksymä ratkaisu edellä mainittuun tuomioon johtaneessa tapauksessa perustui lisäksi osittain siihen, että väitetty oikeusperustaa koskeva virhe johti sellaisen säännöksen soveltamatta jättämiseen, joka olisi mahdollistanut sen, että parlamentin pyynnöstä olisi sovellettu neuvottelumenettelyä (tuomio parlamentti v. neuvosto, C-316/91, EU:C:1994:7, 18 kohta), mistä ei ollut kyse käsiteltävässä asiassa.
- 96 On lisäksi todettava, että yhteisöjen tuomioistuin on niin ikään katsonut, että oikeusperustan, jossa edellytetään parlamentin kuulemista, virheellinen korvaaminen oikeusperustalla, jossa tällaista kuulemista ei edellytetä, merkitsee puhtaasti muodollista virhettä (tuomio komissio v. neuvosto, 165/87, EU:C:1988:458, 20 kohta). Se, että neuvosto erehtyy oikeudellisista puitteista, joissa se kuulee parlamenttia, ei ole omiaan vaikuttamaan asianomaisen menettelyn päätteeksi annettavan päätöksen sisältöön.
- 97 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.
- 98 Koska ensimmäistäkään parlamentin esittämää kanneperustetta ei voida hyväksyä, kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 99 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto on vaatinut parlamentin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, parlamentti on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 100 Työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaan Tšekin tasavalta ja Unkari vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Kanne hylätään.**
- 2) Euroopan parlamentti velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**
- 3) Tšekin tasavalta ja Unkari vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset